

A CORVINA-KÖNYVTÁR ALAPÍTÁSA.¹

A magyar történettudomány munkásai, sajnos, ekkorig elmulasztották a magyar kultúra egyik legjelentékenyebb alkotását. Hunyady Mátyás világhírű könyvtárát kellő figyelemre méltatni. Ennek következtében nem hirdethettük erőteljesen, hogy történetünknek voltak korszakai, mikor nemzetünk a világkultúrának fejlesztésében vezető és iránytadó munkát végzett.

Mikor tehát a római magyar történeti intézet megalapításában, római házam följánlásával közreműködtem, azon óhajtás is lelkesített, hogy az új intézet a renaissance-kor magyarországi történetének földerítését föladatai sorába vegye föl.

Mikor pedig nemrég a Szent István-Akadémia javára jelentékeny alapítványt ajánlottam föl, abban állapotunk meg, hogy a közrebocsátandó munkák sorában a legelső a Corvina-Könyvtár ismertetését nyujtsa nemzetünknek és a művelt világ bibliofiljeinek.

A szöveg megírásához a legilletékesebb szakembereket sikerült megnyernem.

Dr. Fogel József, Akadémiánk érdemes könyvtárnoka, ki nemrég a bécsi udvari könyvtárban 15 eddig ismeretlen Corvina-kéziratot fedezett föl, az összes fönmmaradt Corvina-kéziratok bibliografiai jegyzékét készíti.

Dr. Hoffmann Edit úrnő, Szépművészeti Múzeumunk egyik tudós igazgató öre, egy eddig teljesen mellőzött tuda-

¹ A szöveget kísérő jegyzeteket e helyen mellőzhetőnek véli a szerző.

mányos feladat megoldása, a Corvina-kéziratok miniature-jeinek műtörténeti méltatása céljából, imént Európa számos könyvtárát látogatta meg.

Dr. Gulyás Pál, a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárnoka, a Corvina-Könyvtár pusztulásának gyászos történetét írta meg.

Én részemről a Corvina-Könyvtár megalapításának és fejlődésének történetét új tanulmányok tárgyává tettem, amelyek értékes eredményekre vezettek.

Mindenekelőtt állíthatom, hogy a kulturai eszmények, melyeket Mátyás király megvalósított, örökségül szállottak rá, dicső atyjától Hunyady Jánostól, ki azokat szövetségesétől és a magyar trónra jelöltjétől, a «Nagylelkű» díszjelzővel felruházott Aragoniai Alfonz nápolyi királytól vette át.

Alfonz ifjú korban (1416) örökölte atyjától az aragoniai királyságot, de kormányzását nejeire bízván, uralomvágyát kalandos vállalatokkal elégítette ki. Legelső kísérlete a genuai főnhatóság alatt álló Corsica-sziget meghódítása volt. Néhány évvel utóbb (1420) a franciaországi Anjouktól fenyegetett II. Johanna nápolyi királynőnek nyújtott segítséget, a trónöröklés jogát biztosítván magának és családjának, az Anjou-párt fölkelését véres csatákban elfojtván, uralmát Nápolyban állandóvá tette.

Ezzel nem elégedett meg. Mikor I. Ulászló, Lengyel- és Magyarország királya, a törökök ellen, Hunyadi Jánostól kísérve, háborúba indult, Alfonz bejelentette neki, hogy a meghódítandó területből Athén és Patras hercegségekre, szintén örökösödési jogcímen, igényt fog támasztani.

Hunyadi tehát remélhette, hogy Magyarország, ha trónjára jut a vállalkozó szellemű király, tőle a törökök ellen hathatós segítséget fog nyerni.

Alfonz e mellett a tudomány és művészet nagylelkű pártfogójának dicsőségére is vágyott; nápolyi trónfoglalásának emlékét fényes építkezésekkel és híressé vált könyvtár alapításával örökítette meg. Így tehát egyénisége kettős vonzó erőt gyakorolt Hunyadi Jánosra, aki azt várhatta tőle, hogy Magyarországot a kulturai emelkedés pályájára fogja vezetni. Róla azt állította ugyan egyik ügyvéde birtokügyi perirat-

ban, hogy «illiteratus existens» fogyatékos jogtudományi ismeretekkel rendelkezett.

Mátyás könyvtárnoka, Galeotti pedig feljegyezte, hogy az a latin nyelvben járatlan atyjának tolmács gyanánt szolgált.

Azonban más történeti emlékek, melyeknek megbízhatóságához kétség nem fér, azt bizonyítják, hogy Hunyadi János a renaissance kultúrai irányához csatlakozott és annak fölkarolásához a képességet nem nélkülözte.

A humanista latin nyelv és irodalom értékét nagyra becsülte. Mikor az ország egyik főkapitányává megválasztott és hivatalra lett latinul levelezni, a legkiválóbb magyarországi latin filológust, Zrednai János váradi prépostot nyerte meg munkatársul. Alfonz király irodalmi köre egyik hírneves tagjának, Poggionak, hozzá intézett két levele a renaissance-kor nagyműveltségű fejedelmeinek sorába állítja őt. Poggio ugyanis közös barátaiktól értesülvén, hogy az ő munkáit élvezettel olvassa a kormányzó, legújabb dolgozatait küldi neki olvasmányul. Buzdítja, hogy megkezdett irodalmi tanulmányait (*studia litterarum*) ne hagyja abba, mert ezek nagyobb elismerést és dicsőséget szerezhetnek neki, mint országok hódítása.

Hunyadi tehát politikai és kultúrai érdekektől készítve, azon gondolattal foglalkozott, hogy családját, valószínűleg egyik fiának Alfonz egyik törvénytelen unokájával összeházasítva, vele szoros kapcsolatba hozza.

Az 1447-ik év elején értesítette Alfonz királyt, hogy udvarába küldi egyik fiát. A levél nem maradt fenn; csak a királyi válasz, melyet Thallóczy Lajos az Aragoniai-ház barcellonai levéltárában fedezett fel, de tragikus halála miatt tudományosan nem értékesíthetett. Ezen királyi iratból sem tudjuk meg, vajjon ifjabb fiáról, a hétéves Mátyásról van-e szó, vagy a néhány évvel idősebb Lászlóról. Az sem tűnik ki, hogy mi lett volna fiának rendeltetése Nápolyban. Mindazáltal a későbbi levelek arra a föltevésre készítetnek, hogy Hunyadi János a renaissance szellemi áramlataiba óhajtott családját bevonni.

Alfonz az értesítést kitüntető előzékenységgel fogadta,

határozatlan kifejezésekkel, de érthető és megnyugtató módon biztosította Hunyadi afelől, hogy a küldetéshez csatolt reményeinek megvalósulására számíthat.

Most már Hunyadi, a magyar országtanács hozzájárulásával, nyíltan és formasierűen följánlotta Alfonznak a magyar trónt, megjelölte a biztos utat, mely arra elvezetheti; a török ellen indítandó és hatalma teljes megtörésével (finalis destructio) végződő háborút.

Gróf Frangepán István, a magyar tengerpart ura útján ajánlatot terjesztett Alfonz elé, hogy ő vele (a kormányzóval) szövetséget kössön, amelynek értelmében mindegyik százezer magyar forintot szentel 16,000 magyar fegyveres toborzására és ketten a harcias szellemű, prédára sóvárgó oláh népet rábírák, hogy 10,000 oláh önkéntest küldjön táborukba. Biztosította a királyt, hogy a törököktől meghódítandó területek az ő birtokába jutnak és mihelyt a százezer forintnak fele részét a zsoldosok fogadására kifizette, a magyar rendek neki és elsőszülött fiának a hűségi esküt leteszik. Késznek nyilatkozott a kormányzó, hogy elsőszülött fiát, kiről az atyai szívnek diplomáciai iratokban ritkán megszólaló hangján azt mondja, hogy a világ minden kincsénél többre becsüli, kezes gyanánt küldi udvarába. Maga részére csak azt kívánta, hogy a kormányzói állásban megmaradhasson és vetélytársai ellen szövetségésétől oltalmat nyerjen.

Alfonz az ajánlatot és a hozzácsatolt föltételeket elfogadta, arról 1447 november 6-ikán kötelező okiratot állított ki és a kor szokása szerint közjegyzői jegyzőkönyvet véte-tett föl.

Azonban kötelezettségeit nem teljesítette. Ellenben a pápával kötött a florenzi köztársaság ellen szövetséget és olaszországi foglalásokra használta föl seregét. Ennek következtében Hunyadi János szintén lemondott azon tervről, hogy Alfonzot a magyar trónra segíti, egyik fiát sem küldötte Nápolyba és a Habsburg V. László pártjához csatlakozott.

Aragoniai Alfonz Hunyadi Mátyás trónrajutását néhány hónappal túlélte, de abban nem volt része. Ellenben Hunyadi

János egy másik barátja, Zrednai János, ekkor már váradi püspök, az ő megválasztásában jelentékeny tényező volt és uralkodása első éveiben mint megbízalmasabb tanácsosa állott oldala mellett. Hathatósan támogatta őt rokonszellemű unokaöccse, Csezmiczei János, ki Olaszországban a latin költészet és ékesszólás mesterévé képezte ki magát és Janus Pannonius írói néven Olaszország legünnepeltebb írói között foglalt helyet, úgy hogy V. Miklós pápa Homer époszainak latin nyelvre fordításával bízta meg, de szerénysége vagy talán óvatossága sugallatára, a föladatot elhárította magától. Tanulmányainak elvégzése után Mátyástól udvarába hivatott meg és a pécsi püspöki székre emeltetett, noha fiatal kora miatt és művei nagy részének frivol szelleménél fogva, csak a renaissance-korban tarthatták főpapi állásra hivatottnak.

A két főpap hatása alatt állván Mátyás, szintén meghódolt a renaissance-iránynak, amit az ország határain túl is örömmel üdvözöltek. Már 1464-ben Antonius Constantius olasz költő a «latin Múzsák» kultuszáért magasztalja. Mindazáltal a könyvgyűjtésben és könyvtár-alapításban Mátyás sem sietett utánozni atyja barátait. Erre nem ösztönözhetette az ambíció, melyet csak sürgős kultúrai szükség ébreszthetett volna föl. Pedig mikor budai palotájába bevonult, már talált ott királyi könyvtárt, melynek eredete a magyarországi kereszténység szervezésének idejére esik.

A vértanuhalállal kimúlt Sagredo Gellért esanádi püspökről legendájának szerzője feljegyezte, hogy könyveket diktált és sajátkezűleg másolt. Az állítás első fele saját hittudományi dolgozataira, másik része más szerzők munkáira vonatkozik. Mivel pedig a szent főpap hosszabb ideig a királyi udvarnál tartózkodott, föltehetjük, hogy az uralkodó család irodalmi szükségeiről ő gondoskodott. Ugyanezt állíthatjuk Kálmán királyról, ki mielőtt a trónt elnyerte, püspöki széket foglalt el.

A tudománypártoló Anjouk könyvgyűjteményeinek már némi maradványai elkerülték az enyészetet. A legértékesebb a számos miniature-rel ékesített bécsi krónika, mely Nagy Lajos udvaránál, leányának eljegyzése alkalmával készült Zsigmond császár és magyar király könyvtárából kilenc munkát ismerünk és tőle örökölte unokája, V. László magyar

király a maga könyvkészletét, melyből 110 munkát gyámja, Frigyes császár, magához vett. Ezt tulajdonosa később visszaszerezte és Prágában helyezte el, hol Zrednai János mint magyar kancellár gondozta, onnan pedig V. László halála után Budára szállíttatta. Így tehát Mátyás nem kívánhatott a leghivatottabb könyvtárnok munkájába avatkozni és kultúrai tevékenységének más tért keresett, egyetem felállításának előkészítésével foglalkozott. Hogy ehhez a középkori jogszokástól követelt pápai fölhatalmazást ki- eszközölje, 1465 elején Rómába küldte követeit; a pécsi püspököt és az erdélyi vajdát, kik az új pápának az ország hódolatát voltak hivatva bemutatni, megbízta, hogy kérvényét mutassák be. Ebben fölhatalmazásért folyamodik, hogy a bolognai egyetem mintájára Magyarország valamelyik alkalmas városában főiskolát alapíthasson. Ezen ügy kedvező elintézése után a pécsi püspök Olaszországban maradt, hogy könyvtárát vásárlással és megrendeléssel gyarapítsa. Ebben a munkában segítségére volt Olaszország leghíresebb könyvkereskedője, Bisticci Vespasian, ki kora legelőkelőbb könyvgyűjtőit és könyvtáralapítóit támogatni szokta és azután ezeknek jellemrajzát megírta, amivel a XV. század kultúrtörténete számára becses anyagot hagyott hátra. A pécsi püspököt tudománypártoló bőkezűségeért magasztalja és kiemeli, hogy az egyetemi karokon tanított összes tudományokra kiterjesztette figyelmét. Ezzel jelezi, hogy a könyvszerzésben a felállítandó egyetemre gondolt és azon reményben, hogy azt püspöki székhelyén fogja a király létesíteni, kötelességének tartotta a tanítás és tanulás legfőbb segédeszközét beszerezni.

Ugyanakkor, amikor Csezmiczei János Olaszországba ment, jelentek meg Magyarországon a legelső olasz humanisták. Ezeknek egyike a pármai Ugoletti Tádé volt, kit Mátyás, mivel benne kiváló diplomáciai képességet ismert föl, fontos küldetésekre használt föl a császárhoz és II. Pál pápához (1465—1471); annyira megtisztelte bizalmával, hogy később Corvin János herceg nevelését bízta rá.

Egy másik a Narni umbriai városból származó Galeotti Martius, ki Ferrarában Janus Pannoniussal mint iskolatárs-

baráti viszonyt kötött és azt püspöki székhelyén meglátogatta (1461). Sokoldalú műveltségével, elmésségével és derült kedélyével a király figyelmét magára vonta és kegyét megnyerte. Viszontagságos életéről a történetírók eltérő és ellenmondó részleteket beszélnek el. Némelyek szerint Mátyásnak vagy Korvin János hercegnek tanítója volt, amit azonban életkoruk kizár. A valószínűséget inkább megközelítik azok, kik azt állítják, hogy a király mint könyvtárnokot vagy mint titkárt alkalmazta. Ezt sem fogadja el a legalaposabb biográfus dr. Abel Jenő, mivel budai tartózkodását a bolognai egyetemen tartott humanista előadásainak keretébe nem képes beilleszteni. Azonban elkerülték figyelmét Galeotti saját nyilatkozatai. Ugyanis Riario bibornokhoz intézett ajánlólevélben határozottan állítja, hogy hosszú ideig a magyar király szolgálatában állott (diu inservierit). Ezen kifejezés kétséget kizárva, jelezi, hogy az udvarnál több évig állandó hivatalt töltött be, nem pedig mint vendég vagy társalkodó tartózkodott. Hogy hivatala a könyvtárnokság volt, elbeszélése bizonyítja, amit Mátyás jeles, bölcs és tréfás beszédei és tetteiről szóló munkájába vett föl. Szerinte újév napján az udvar összes alkalmazottai mesterségük szerszámaival; azaz állásuk jelvényeivel megjelennek a királynál, hogy ajándékát átvegyék. Egy alkalommal ott volt Galeotti is, de nem járult a király elé, azzal mentegetődzvén, hogy mestersége szerszámaait nem hozta magával. Ekkor Mátyás figyelmeztette, hogy az ő szerszámai a könyvek, amiket írt és a könyvtárnak felajánlott; mire Galeotti kihozatta a könyvtárból munkáit, melyeket a király arany és ezüst pénzzel befödött.

Az első ügy, amellyel Galeotti mint könyvtárnok foglalkozott, a pécsi püspök olaszországi könyvszerzeményei sorsának eldöntése volt. Ugyanis Mátyás az új egyetem székhelyének meghatározásánál Pécsset mellőzte és Pozsonyt szemelte ki, amely város az ország primási székére áthelyezett Zrednai János egyházmegyéjéhez tartozott. Mivel pedig a primás saját gazdag könyvtárából az új egyetemet bőségesen elláthatta, a pécsi püspök gyűjteményéről a király maga akart rendelkezni.

Galeotti ifjúkori barátjának érdekeit könnyűszerrel föl-áldozván, helyeselte a király szándékát, sőt ajánlkozott, hogy azt maga közli a püspökkel, kit fölszólított, hogy könyveit, elsősorban a latin kéziratokat, küldje Budára. A püspök nehezen vált meg tudományos kincseitől, de meghódolt uralkodójának akarata előtt. Csak amikor küldeményei a budai udvart nem elégitették ki és onnan újabb szállítmányokat sürgettek, fejezte ki neheztelését, mely a fölháborodás határáig ért el. Értésére adta Galeottinak és közvetve a királynak, hogy a könyvgyűjtésnek más, tisztességesebb módja is van. «Olaszország — írja — el van árasztva eladó könyvekkel; küldjetez pénzt Florenzbe, hol egymaga Bisticci Vespasian képes minden magyarországi megrendelést elintézni.» Mivel pedig görög kéziratokat nem követeltek tőle, azt hangoztatta levelében, hogy a görög nyelvben való járatlanságnak köszöni a kíméletet. Félig komolyan, félig tréfásan, de mindenesetre sértő célzattal, kijelentette, hogy ha Budán megtanulnak görögül, ő héber kéziratokat fog gyűjteni, ne-hogy könyvtára üresen maradjon.

A pécsi püspök levelei jelzik, hogy könyvgyűjteményének nagy része Budára került. További sorsáról a történeti emlékek hallgatnak. Annak nyomát, hogy abból kéziratok Pécsre vagy Pozsonyba jutottak, nem találjuk. Mátyás dicsvágya és Galeotti egyéni érdeke azt látszott követelni, hogy a könyveket, amelyeket így szereztek, a királyi könyvtár gyarapítására használják föl.

A zord kíméletlenség, mellyel Mátyás a lelkes magyar főpapot, ki néhány hónap előtt kegyence volt, Olaszországban vásárolt könyveitől megfosztotta, azon föltevésben találja magyarázatát, hogy a nemrég fölbredt és Galeottitól táplált könyvgyűjtőszendvedély sugallatát követte. Egyébiránt fontos politikai érdekek befolyása alatt is állott. Az ő uralkodását a történetírók két részre osztják. Az első, mely uralkodása első nyolc évét foglalja magában, a nemzeti, a másik, mely 1467-ben veszi kezdetét, az európai politika szolgálatában állott, Csehország és a császári trón megszerzésére irányult.

Mátyás maga egy jellemző tényével hirdeti, hogy a könyvgyűjtés és könyvtárfejlesztés kapcsolatban állott poli-

tikai céljaival. Mikor könyvtárát berendezte, az előcsarnokban egy nagyméretű glóbuszt állított föl, mely a ráiratott latin distichon magyarázata szerint, horoszkop céljára, az égboltozat képét állította elő azon időben, amikor ő Csehországban az uralkodást átvette. E szerint a könyvtár az új ország megszerzésének a széles látkörű európai politika megindításának tényezője és emléke volt és így az ezen irányban tett királyi intézkedéseket ezen időre kell helyezni.

Ugyanekkor Mátyás feltűnő buzgósággal folytatta a könyvgyűjtést. Ennek megismertetésére a legbőségebb forrást nyitnák meg a királyi udvartartás számadási könyvei, ha fennmaradtak volna; de azok, sajnos, nyomtalanul eltűntek és mi azon bejegyzésekre vagyunk utalva, melyeket másolók és festők hagytak hátra a kéziratokban, az ő végzett munkájuk időpontjáról. Nem lehet pusztán véletlen szélsége, hogy Mátyás uralkodásának első nyole esztendejéből (1458—1466) ilyen bejegyzés nem maradt fenn. A legrégebbit 1467-ből Nemzeti Múzeumunk Curtius-kéziratában találjuk. Az a másolás befejezésének napját is magában foglalja: «Scripsit Florentiæ Petrus Cenninius Anno Domini 1467. VII. Idus Junii.» Az írás és díszítés jelleme arra utal, hogy a másoló Bisticcinek florenci műhelyében dolgozott. Mátyás más műhelyeket is fölkeresett megrendeléseivel. 1469-ben Bécsben készíttetett egy misekönyvet. 1470-ben Nápolyban másoltatott egy Svetonius-kéziratot. A római könyvpiaccal fönnálló összeköttetését megismerteti velünk az ő saját levele, melyet 1471 szeptember 13-kán írt Rómába. Meglepetve látjuk, hogy azt Pomponius Lætushoz intézte, kiről, napjaink kifejezéseit használva, elmondhatjuk, hogy őt a humanisták legradikálisabb elemei vezérüknek ismertek el, a tőle alapított Római Akadémia elnökének választották meg és az antik hagyományok kultuszában pontifex maximus címével ruháztak föl. A szentszék ellenséges érzelmeitől félve, Velencébe menekült, de a köztársaság kormánya kiszolgáltatta őt és az Angyalvárban fogságba vetette a pápa.

A levélben arról értesíti Pomponiust a király, hogy Rómából Budára visszaérkezett Blandius királyi könyvfestő (miniator), kit könyvekért küldött volt oda, aki meghozta

Pomponius ajándékát, egy példányt Silius Italicusnak a kartagói háborút megénekelő époszából, melynek új kiadását rendezte volt sajtó alá.

Azon tény, hogy 1471-ben Mátyásnak saját könyvfestői voltak, arra utal, hogy könyvtára a fejlődés magas fokán állott, könyvmásoló- és könyvfestő-műhelyekkel volt ellátva, a tudományos és művészeti feladatok megoldására már rendelkezett a megfelelő helyiségekkel.

Mátyás halála után a királyválasztó országgyűlésen egybegyűlt főrendek és a trónkövetelő Korvin János között 1490 június 17-ikén megkötött szerződésből, tehát állami okiratból, nem pedig hizelgő humanisták fecsegéséből értesülünk arról, hogy a király az ő könyvkészletének befogadására nem a már régibb idő óta fennálló királyi épületekben keresett helyiségeket, hanem új palotát építtetett, melyet a főrendek «az ország díszére épített könyvtár» (*Bibliotheca pro decore regni exstructa*) elnevezéssel tisztelnek meg.

Természetesen a legélénkebb érdeklődéssel keressük az épület tervezőjét és megalkotóját. Ha nem is abszolút bizonyossággal, legalább ehhez közel járó valószínűséggel találjuk meg Bologna város világhírű építőmesterében, Fieravanti Aristotelesben.

Mátyás Olaszországból meghívott más építészekkel is rendelkezett, akik közül kettőről, Baccio Celliniről és Camiciáról közel egykorú életírójuk, Vasari, általános kifejezéssel följegyzi, hogy palotákat építettek Mátyás számára. Azonban alkotásaikkal Mátyás bizalmát nem nyerték meg annyira, hogy saját háznak és legféltettebb kincsei hajlékának építését rájuk bízta volna. Erre ellenben méltónak és hivatottnak tartotta Fieravantit, ki a legnehezebb építészeti feladatok megoldásával foglalkozott legszívesebben és ehhez a mérnöki és mechanikai jártassággal dicsekedhetett. Toronyokat helyezett át, dűledező épületeket mentett meg az összeomlástól, templomokat és palotákat alakított át, vízszabályozási munkálatokat végzett. Távol vidékeken és külföldön kapott számos megbízást. Rómában, a Szent Péter-bazilika építésében része volt. Moszkvában több éven át tartózkodott. Kétségkívül Galeotti, ki vele együtt működött

volt Bolognában, ajánlotta őt Mátyás figyelmébe. Ez az 1466-ik év vége felé azon kéréssel fordult a bolognai kormányhoz, hogy a következő év elején bocsássa őt haza, hogy hat hónapon át tudományát a kereszténység védelmére szolgáló erősségek építésénél értékesítse.

A kormány készséggel teljesítette a kérést és Mátyás iránt figyelmet tanusítandó, ajánlkozott, hogy az építésznek a városi pénztárból élvezett havi 15 bolognai lira tiszteletdíját távollétének hat hónapjában is fizetni fogja. Mivel az erről szóló utalvány csak 1468 március 23-án állíttatott ki, alaposan következtetjük, hogy az 1467-ik év második felét is a magyar királyi udvarnál töltötte. A tőle végzett munkákról jelentések nem maradtak fenn. Egykorú bolognai krónikások följegyezték, hogy a Dunán csodálatot keltő két hidat épített és híressé vált több művet (*molte cose famose*) alkotott. Hogy ezek között a budai várban végrehajtott építkezések is helyet foglaltak, arra utal egy, a bolognai városi könyvtárban társunktól, Gerevics Tibortól, imént felfedezett kézirat, amely kétségekívül egykorú okiratokra támaszkodva, Budavára építészének (*architetto del castello di Buda*) címezi őt.

Remélem, hogy a további kutatások, melyekben magam is részt venni kívánok, újabb eredményekre fognak vezetni. Most még csak egy megjegyzéssel egészítem ki az előadottakat.

Azon szerződésben, melyet a királyválasztó országgyűlésen Corvin János herceggel kötöttek, a könyvtár ügyében egy rendelkezésre szorítkoztak, hogy t. i. a Mátyástól egybegyűjtött könyvkészlet a tőle épített és berendezett helyiségből el ne távolíttassék. Úgy látszik, a szűkkeblű oligarchák személyi érdekeik tusái közepett sem tudtak szabadulni azon varázshatás alól, melyet a nagy olasz mesterektől ékesített hártyakéziratok, a dúsan aranyozott mennyezetek és a sokszínű mozaikpadlók, a festett ablakok és az arannyal hímzett biborfüggönyök színpompájától körülragyogva rájuk gyakoroltak és azt *pro decore regni* állandóvá tenni, megörökíteni kívánták.

FRANKÓI VILMOS.